

číslo ve spisu: .....

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky PhDr. Eva Bendová

Autor/autorka práce: Dominika Prokopová

Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře

Název práce: Dva muži se svatozáří. Egon Schiele a Friedensreich Hundertwasser - komplikovaný vztah rakouských solitérů

Vedoucí práce: Mgr. Milan Pech

Rozsah práce: 118 324 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splň uje bez výh rad	splň uje s dr obn ými příp omí nka mi	splň uje s výh rad ami	nes plňu je
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její				

logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednotu poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Dominika Prokopová si pro svou bakalářskou práci, jak se sama přiznává v úvodu, vybrala velmi osobní téma. Na základě autopsie architektonické tvorby Friedensreicha Hundertwassera za své zahraniční stáže v Rakousku zvolila na první pohled nesnadný úkol, tj. analyzovat vtaž, zejména "podobnosti a tvůrčí invence" mezi dvěma umělci, kteří se nikdy nepotkali - Egon Schiele (1890-1918) a Friedensreicha Hundertwassera (1928-2000). Svého cíle se autorka chápe s erudicí podstatných sekundárních textů a monografických studií, především zahraničního bádání. Stejně tak vykazuje podrobnou znalost a pochopení zdrojů primárních, zejména manifestů samotného Hundertwassera, které přímo na vazbu k Egonu Schiele odkazují a otevřeně jej demonstrují. Autorka pracuje jak s Hundertwasserovými manifesty textovými, *Ich liebe Schiele*, tak obrazovými *Der Nasenbohrer und Die Beweinung Schieles* (1965). Přestože ústředním tématem bakalářské práce je dvojice umělců, nejedná se zde o klasickou komparaci. Autorka si je dobře vědoma komplikovanosti a značného rozsahu srovnávání tvůrčích osobností pojímajících celé 20. století. Vychází tedy z Hundertwasserových manifestů a stěžejní otázkou pro ni, i když v celé práci nevyřčenou explicitně, zůstává jediná: Proč byl Hundertwasser tak značně inspirován Schielem? Sledování tohoto cíle se logicky, kontinuálně a velmi čtivě odvíjí celou práci. Aby autorka odhalila komplikovaně obdivný vztah Hundertwassera k Schielemu, nehledá odlišnosti postojů a inspirací, trochu nekriticky sleduje pouze podobnosti, ale pro rozsah práce je takové omezení na místě. Za to podobnosti pečlivě analyzuje v řadě příkladů a směřuje do hloubky dobových společenských souvislostí. Dílčí otázky, které si autorka klade v rámci jednotlivých kapitol tak odkrývají nepřiklad roli učitele a žáka, a to jak ve vztahu Hundertwassera k Schielemu coby "učiteli", tak vztahu Schieleho ke Gustavu Klimtovi. Vzájemné umělecké ovlivňování a výtvarné souvislosti trojice Klimt-Schiele-Hundertwasser autorka rozebírá na několika vybraných malbách. Velmi pečlivě pracuje s termíny a má smysl pro posouzení kvality jednotlivých děl. Hledání vzájemných výtvarných paralel pro odhalení

Hundertwasserova mnohvrstevné inspirace Schielem nestačí. Autorka si je vědoma širších mimovýtvarných vlivů, zejména v angažovaném společenském postoji umělců a kritice stavu společensko-kulturního dění. V kapitole "Prokletý samotář a excentrický aktivista" poukazuje na podobnosti postojů ve vztahu k akademickému školství nebo účasti v programových uměleckých skupinách (*Neukunstgruppe, Art club*). Provázáním kapitol vztahu učitele a žáka, výtvarných inspirací, společenské aktivity, vlivu obou umělců na své kolegy a zejména úvodní části o vídeňské moderně a dobovém uměleckém kontextu přelomu století dostává práce další, možná nechtěnou, rovinu. Nenápadně vedené vlákno odvíjí proměnu vídeňského uměleckého prostředí 20. století, Schiele a Hundertwasser se zde pak stávají metaforou této změny, dobově a logicky podmíněnou. Schopnost autorky uvažovat a psát, literárně nesmírně bohatě a čtivě, v širokých souvislostech, v několika rovinách najednou a přesto sledovat jasně vymezenou cílovou otázkou považují za nadstandardní splnění bakalářské práce. A právě proto si dovoluji v tuto chvíli upozornit pro úplnost konceptu na drobné licence, zmiňované zde spíše jako doporučení pro další práci. Věřím, že řady z nich si je autorka vědoma, jen se vzhledem k rozsahu nebyly zmíněny. V prvních dvou kapitolách je věnován prostor vídeňské moderně, situaci kolem vzniku Ringstraße a secesi. Výstižně, stručně se dozvíme podstatné, proto abychom pochopili konání a tvorbu jak Klimta, tak Schieleho (doporučuji knihu Carla E. Schorske, *Wien. Geist und Gesellschaft im Fin de Siècle*. Frankfurt am Main 1982, v českém překladu *Vídeň na přelomu století*, Brno 2000, která v práci nebyla citována). Podobná uvozující kapitola však chybí k pochopení dobové situace padesátých a šedesátých let kolem tvorby Hundertwassera, Schiele nebyl jediný jeho inspirační zdroj. Vypadly tak byť stručně zmíněné výrazné souvislosti s celoevropským uměním, konkrétně Josephem Beuysem, podobně ekologicky angažovaným jako Hundertwasser, stejně tak další umělecké Hundertwasseriovy postoje, včetně jeho inspirace aboriginským uměním a uměním maorů, poznaných na jeho novozélandských cestách. Práce sleduje jednu z linií Hundertwasserovy tvorby, tu modernistickou, podstatnou, ne však jedinou. Toto zmiňuji zejména proto, že si autorka mimo jiné klade v práci další cíl a sice "přiblížit umělecké a teoretické dílo F. Hundertwassera, které není v české prostředí příliš známé".

Práce Daniely Prokopové je myšlenkově, literárně i množstvím prostudovaných zdrojů nadstandardní bakalářská práce. Co však práci ve velké míře ubližuje je značná nedbalost v zacházení s citacemi, v uvádění popisných údajů u výtvarných děl a nedodržení základních pravidel citacemi podkládané argumentace. Citační aparát není samoučelný výmysl, ale způsob jak doložit původní myšlenky a důkladně objasnit argumentaci. V práci s citacemi projevuje Daniela Prokopová značnou volnost. Některé citace uvádí zbytečně, když se jedná o obecné myšlenky a soudy, některé údaje pak chybí zcela. Například publikace citovaná v poznámce č.9 "Fahr-Becker 2003" není uvedena v Seznamu použitých pramenů a literatury ani nijak okomentována, lze se tedy pouze domnívat, že měla autorka na mysli paperbackové vydání textu Gabriele Fahr-Becker *Jugendstil* v edici Taschen z roku 2003. V seznamu vyobrazení zcela chybí přesná identifikace zmiňovaných děl a to v technice, rozměrech a materiálu. Použité prameny a literatura nejsou v abecedickém sledu, lze se v nich stěží orientovat. Co je však zásadní, některé údaje jsou uvedeny špatně a nelze tedy dohledat zmiňované argumenty. Například skoro veškeré citace textu Natter/Trummer 2006 (Tobias G. Natter/Thomas Trummer: *Die Tafelrunde – Egon Schiele und sein Kreis*. Köln 2006), citace č. 91-93 a další nelze dohledat ani na jedné z uvedených stran knihy. Měla snad autorka v ruce jinou publikaci? Totéž můžeme říci u citací z publikace Pierra Restanyho: citace č. 51 na straně 22 uvedené knihy nenalezena, citace č. 30 není na straně 5 ale 15 ad. Lze jmenovat řadu dalších drobných obtíží v nedodržení citačního úzu.

Domnívám se však, že vzhledem k schopnostem autorky, které projevuje v promyšleném obsahu a původním textu, lze tyto nedostatky chápat jako nedostatky formální povahy, které lze po pečlivějších korekturách práce odstranit a autorce doporučit větší pečlivost.

Ad summam: Předkládaná práce Dominiky Prokopové je originálně promyšlená, suverénně formulovaná, solidně napsaná. I přes výše uvedené výtky ji doporučuji k obhajobě.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 16.1.2012

Podpis:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D. Prokopová', written over a horizontal line.